

ISSN 2616-9320

CENTRAL ASIAN JOURNAL OF TRANSLATION STUDIES

№ 3(2) 2019

KAZAKH ABLAIKHAN UNIVERSITY OF
INTERNATIONAL RELATIONS AND WORLD
LANGUAGES

PUBLIC FUND
"TRANSLATORS OF KAZAKHSTAN"

THE JOURNAL IS REGISTERED WITH THE MINISTRY OF INFORMATION AND COMMUNICATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

CERTIFICATE № 16822-Ж ASTANA, 2017

EDITORIAL TEAM

www.arabasko.ru

Chief Editor:

S. S. Kunanbayeva - Professor, Academician of the Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan
Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages

Responsible editors:

A.T. Chaklikova, Professor, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages
B. Mizamkhan, Ass. Prof., Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages
N.A. Aubakir, MA, PhD candidate in Translation studies, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages

Editor's assistants:

G.S. Assanova PhD, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages
K.M. Zhampeyis C.Phil.Sc., Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages
A.B. Baidullayeva PhD, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages
Sh. O. Saimkulova MA, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages

Technical editor and design:

R.A. Musataev MA, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages
N.A. Aubakir MA, PhD candidate in Translation studies, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages

Consultants:

Anna Oldfield, University of South Carolina, USA
Christopher Baker, American University of Central Asia, Kyrgyzstan
Uldanay Bakhtikereeva, PhD, prof., PFUR, Russia
Kim Chang Ho - PhD, professor, Pusan University of Foreign Languages, South Korea
Shabdiz Orang - PhD, Kazakh Ablai Khan University of International Relations and World Languages
V.I. Karasik, D.Ph.S., Professor, Volgograd Technical University, Russia

САЯСИ ДИСКУРС АУДАРМАСЫНЫҢ ЖАЛПЫ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.

Жампейіс Қ.М.¹

¹Филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор

Шет тілдер сөйлеу тәжірибесі кафедрасының меңгерушісі

Алматы, Қазақстан

E-mail: aru_diya@mail.ru

Әбілда А.Д.²

²Магистр, шет тілдер сөйлеу тәжірибесі кафедрасының мұғалімі

Абылай хан атындағы ҚазХҚжәнеӘТУ,

Алматы, Қазақстан

Email: abdilda.akerke@mail.ru

Аңдатпа. Бұл мақалада саяси дискурстың рөлі мен оны ағылшын тілінен қазақшаға аудару ерекшеліктері қарастырылады. Мақаланың бірінші бөлімінде көптеген зерттеушілердің теориялық жазбалары айқындалып, соған қатысты автор өз ойымен бөліседі. Мақаланың екінші бөлімінде теориялық білімді негізге ала отырып, автор жекелеген сөздердің аудармаларын талдап, олардың жасалу жолдарына анализ жасаған.

Кілт сөздер: саясат, саяси коммуникация, саяси дискурс, лингвистика.

Бүгінгі таңда халықаралық саяси аренада еліміздің ауқымды жетістіктерге қол жеткізгенін ескеретін болсақ, саяси дискурс аудармасының мәні арта түседі. Мемлекеттер арасындағы саяси коммуникацияның рөлі ерекше және оны аударудың маңыздылығы, жауапкершілігі ерен. Көптеген мемлекетаралық және бүкіләлемдік саяси мәселелердің шешілуі – саяси коммуникацияның дұрыс әрі анық жүзеге асуымен тікелей байланысты. Осыған орай саяси дискурстың прагматикалық әлеуеті зор, оның құрамында автордың ниеті және әр сөйлеушінің сөйлеу мәнері, оның ерекшеліктері көрініс табады. Дискурстың кез келген түрі сияқты саяси дискурста адресатты

иландыру, сендіру немесе көндіру әрекеттері жүзеге асады, яғни көздеген мақсатына жету үшін мүмкін болған барлық шараларды қолданып, арнайы стратегиялар мен амалдарды пайдаланады. Көп жағдайларда осындай амал-тәсілдер саяси дискурсты аудару барысында біршама қиындықтар туғызады. Ал халықаралық деңгейде диалог орнату үшін мұндай ерекшеліктер аударма мәтін тіліне ешқандай нұқсан келтірмеуі жөн.

Саяси мәтінді аудару – аудармашыға жүктелетін ең ауыр және жауапкершілігі мол қызметтердің бірі. Себебі, тіларалық және мәдениетаралық айрықша белгілері, саяси дискурс тілінің ерекшеліктері аудармашыға

айтарлықтай қиындықтар туғызады, сондықтан саяси дискурсты аударудың жауапкершілігін түсініп, аударма барысында ерекше мұқият болу қажет, сондықтан да қазіргі таңда аударма саласында саяси дискурс аудармасы кеңінен талқыланып отырған өзекті тақырыптардың бірі.

Алдымен “дискурс” және “саяси дискурс” ұғымдарына түсінік бергеніміз жөн. Қазіргі таңда “дискурс” термині кең қолданысқа ие болып отыр. Дегенмен, терминнің нақты, бірегей анықтамасын беру мақсатында көптеген ғалымдар жан-жақты ізденіс жүргізуде. Соның ішінде “дискурс” ұғымын лингвистикалық тұрғыдан қарастырып көрейік. Дискурс сөзі латынның “discursus” – қозғалыс, айналым сөздерінен шыққан. Уақыт өте келе, сөз түрлі өзгерістерге ұшырап, дискурс түрлі адамдардың бір мәселеге қатысты ортақ ойлары, идеяларымен семантикалық-сигнификативті байланысқа түсе бастады. Осылайша, семантикалық өзгерістер барысында дискурс ұғымы вербальділік аясына енді. Яғни, дискурс дегеніміз “вербальді байланыс” немесе “вербальді коммуникацияны” меңзейді [1,35б]. Соңғы онжылдықта кеңінен таралған дискурс түсінігінің мағынасы да осы сөз жүйесіндегі байланысты меңзейді. Дискурс түсінігін мәтін түсінігінен айыра білу – алғышарттардың бірі. Екеуінің ұқсастықтарымен бірге айырмашылықтары да бар. Мәтін дискурс қызметін атқара алмайтын болса, кез келген дискурстың негізінде мәтін болады.

Саяси дискурс – мемлекеттік биліктің ресми тілі, оны жеткізудің түрлері көркем әдебиет, публицистика және ауызекі сөйлеу арқылы немесе бұқаралық ақпарат құралдары арқылы жүзеге асады. Саяси коммуникация барысында, әсіресе, әлеуметтік-қоғамдық мәселелер қозғалғанда, тілдің мәдени-әлеуметтік ерекшелігі алға тартылып, оған айрықша екіпін түседі. Өйткені әр тұлғаның жеке көзқарасы шешуші рөл атқарады. Осылайша, әр әлеуметтік топтың өзіне ортақ, түсінікті тілдік нормалары болады [2, 361 б.]. Ал дискурстың ең негізгі мақсаты адресатқа әсер ету сынды басты қызметін баса көрсеткен жөн.

Саяси дискурсты зерттеген Э.В. Будаев, А.П. Чудинов, Е.И.Шейгалды сияқты ғалымдарды атап айтуға болады. Осы ғалымдардың еңбектеріне сүйене отырып, біз саяси дискурсты зерттеудің нысандары ретінде саяси бұқаралық ақпарат (газет-журналдар, радио, теледидар) және парламенттік пікірталастар, түрлі кездесулердегі сөз сөйлеулер, саяси партиялардың құжаттары секілді қоғамдық-мемлекеттік негіздегі саяси дискурсты айтамыз. А.П.Чудиновтың пікірінше, аудармашы саяси дискурсты аудармастан бұрын, аударуға қатысатын қос тілдегі саяси дискурстың жалпы ерекшеліктерін меңгеруі тиіс. Продуцент және реципиент деген терминдерді енгізе отырып, бұл ғалым мәтін компоненттері және сөздің туындауы мен қабылдануы, автордың саяси көз-қарасы және

мемлекеттік саяси ситуацияны саяси дискурстың мазмұнын талдап көрсетті [3,416]. Саяси коммуникацияны аудару барысында, тілдік және лингвотникалық ерекшеліктер объективті түрде көрініс табады, сонымен қатар аудармашының тұлғалық мінез-құлқымен байланысты субъективті факторлар де кездеседі. Тіпті біртүрлі коммуникация барысында продуцент және реципиенттің әлеуметтік және жеке тұлғалық мінез-құлқы аса маңызды.

Осыған байланысты саяси дискурсты аудару барысында жиі кездесетін қиындықтардың бірі – анекдоттар. Саясаткерлердің анекдот айтқан мысалдары өте жиі кездеседі. Аудармашы анекдотты аударуда, оны дәл түпнұсқа тіліндегідей әсермен жеткізуде қиындықтарға тап болатыны сөзсіз. Мысалы, бірде Біріккен Ұлттар Ұйымының аудармашысы сөйлеушінің анекдотын аударма алмай қалған екен. Сонда аудармашы “Ханымдар мен мырзалар, оратор қазір аударуға келмейтін анекдот айтты. Бірақ, менің ойымша, егер сіздер қазір күлсеңіздер, ол қуанып қалар”, – деген болса, [4,446.], танымал ресейлік лингвист А.Д. Швейцер бұл проблеманы шешудің басқа жолын іздеп, таңдаған екен, сан алуан анекдоттарды әрқашан аударма білу мүмкін еместігін түсініп, ол өмірде кездесетін түрлі жағдайларға қатысты анекдоттар жинағын алып айрықша зерттеген. Соның нәтижесінде, аударма барысында анекдот естіп қалса, тақырыпқа қатысы бар басқа ұқсас анекдотты айтып, жағдайды шеше білген екен

[5,716.]. Анекдоттарды аударудың қиындығы ауызша әдеби жанр ретінде, қандай да бір халықтың, қандай да бір мәдениет өкілдерінің тұрмыстық, нәсілдік ерекшеліктеріне, олардың стереотиптері ойлау мәнеріне сәйкес туындайды. Анекдоттарды аударудың ең басты қиындығы – оны алдымен түсіне білу шарт. Аудармашы екі немесе одан көп тілді біліп қою ғана емес, сонымен қатар сол тілде сөйлейтін халықтардың мәдениетін де жете білуі шарт.

П. Пим, М. Робинзон сынды зерттеушілердің пікірінше, саяси дискурсты аудару ресми және бейресми болып екіге жіктеледі. Бейресми аударма кәсіби аудармашы арқылы бейресми жағдайларда іске асырылады. Мысалы, көліктегі әңгіме, үстел басындағы әңгіме немесе банкте валюта айырбастау пунктіндегі жағдайлар. Негізгі айырмашылығы – ресми аударма аудармашы үшін үлкен жауапкершілік жүктейді. Осы тұрғыда, П. Пим, М. Робинзон сияқты зерттеушілер, «аударма – аудармашы үшін зор жауапкершілікті жұмыс, ал аудармаға тапсырыс беретіндер үшін, ол – дайын мәтін» - деп атап көрсетті [6, 149-150б, 6б]

Саяси дискурс келесі жағдайларда: саяси келісімсөздерде және саммитерде; саяси тұлғалардың сөзінде; өзге тілдегі жаңалықтар және ғаламтор беттеріндегі ақпаратта; екі тілді сайттың және саяси көшбасшылардың жеке блогтарында; мемуар аудару барысында; баспасөзде жарияланған сұхбат және келісімсөздерді өңдеуде;

кей жағдайда саясаткерлердің телефон арқылы немесе телекөпір арқылы жүргізген келісімсөздері мен видео-конференция аудармасы барысында ауызша және жазбаша түрде аударылады.

Саяси лингвистика мен аударманың ортақ сипаттары бар:

1. Мәтін зерттеу тұрғысынан алғанда түпнұсқа мен аударылған мәтіннің жалпы сипаттамасы толығымен сәйкес келе бермейді. И. С. Алексеева [7, 56б] бастапқы мәтін мен аударылған мәтінге аударма талдау жасап, П. Пим ақпараттың 4 түрін: когнитивті, оперативті, эмоциональді және эстетикалық деп атап көрсетеді. *Когнитивті ақпаратқа* фактілер, жалқы есімдер және сандар жатады, бұл Р.К. Миньяр Белоручев терминологиясында «прецизиондық ақпарат» деп атаған [8, 124б]. *Оперативті ақпарат* реципиентке нұсқау ретінде көрініс табады. Әдетте ол «Тексеріңіз», «Назар аударыңыз», «Абай болыңыз» деген тәрізді бұйрықты сөйлем арқылы беріледі. Қандай да бір тауардың нұсқаулығында оперативті ақпарат, сондай-ақ саясаткердің сайлау науқаны кезінде халық алдында сөйлеген сөзін де иландыру күші көрініс табады. *Эмоциональды ақпаратта* ашық коннотативті мағыналы сөздер, стилистикалық амалдар, метафора, гипербола, сонымен қатар, неологизмдер мен тыныс белгілері негізгі тірек болады. Саясаткердің сайлау алды халыққа сөйлеген сөздерінде эмоциональды ақпаратты байқауға болады. Осындай жағдайда аудармашы әдеби нормадан тыс,

субъективті пікірін қосып жатады. *Саяси дискурстың эстетикалық ақпарат* тұрғысын анықтап түсініктеме берген В.С.Виноградов; *эстетикалық ақпаратты* музыкада, архитектурада және биде байқаймыз, яғни олар вербальді емес ақпарат алмасуға жатады. Вербальді мәтіндерде осы сынды ақпарат фоно-графикалық деңгейде аллитерация, ассонанс, ұйқас және ырғақ түрінде жүзеге асады. Мысалы, тақпақ түрінде келіп, сырттай жеңіл көрінгенімен, лексика–семантикалық деңгейдегі ерекшеліктері көп екенін, соның ішінде авторлық метафоралар, неологизмдер және фразеологизмдердің мағыналық ерекшеліктерін байқататыны аудару барысында қиындық тұғызады деп талдап көрсетті. [9, 161—182].

2. Метафорология және аударма. Қай тілде болмасын метафора құрамы ерекше қиын болатын себебі, олар қос мағыналы немесе көп мағыналы түсінікке ие болады Сондықтан, саяси дискурста кездесетін метафора аудармасы көп жағдайда бұрмаланып беріледі, сәтсіз, қате аударылған метафоралық бірліктер саяси коммуникация саласына кері әсер етеді. [10, 155—156б].

3. Саяси дискурстың интертекстуалды көрінісін прецедентті феноменнен байқауға болады. Ресейлік зерттеушілер Д. Б. Гудкова мен В. В. Красных интертекстуалды модельді оқып үйренуде прецедентті үлгілермен байланысын ашқан. Жалпы айтқанда, прецедентті феномен деп лингвомәдени қоғамда кең таралған, аударма теориясы мен

практикасының танымал дискурс үлгілерін айтады. [11, 6-76].

4. Саяси дәлдік парадигмасы дискурс зерттеу нысаны екені белгілі, оны С.Г. Тер-Минасова жан-жақты зерттеген. Батыс қоғамындағы отарлаудан кейінгі және әйелдер құқығына қарсы саяси мәселелер ағылшын тілі лексикасының біршама өзгеруіне негіз болған. Гендерлік тепе-теңдікті ұстау үшін кейбір сөздер нейтральді түрге енген, яғни – *man/ –woman*, *-er/-ess* жұрнақтары алынып тасталған: *policeman*, *policewoman* → *police officer* «полиция офицері»; *chairman*, *chairwoman* → *a chairperson* немесе *chair* «төраға»; *air hostess* → *flight attendant* «бортсерік»; *waiter*, *waitress* → *server*; «даяшы, қызметші»; *fireman* → *a firefighter* «өрт сөндіруші». [12, 2166].

Постколониализм аудармаға және лексикаға біршама өзгерістер әкелді. Осы тұста политкорректілі эвфемизм сөздерді саяси дискурста орынды аудару талап етілді. Мысалы, *deaf* – керең → *aurally inconvenienced* – есту қабілеті қиындаған; *old* – кәрі → *experientially enhanced* – тәжірибелі адам немесе *senior citizen* – жасы келген азамат. *-Ed* жұрнағының қосылуы арқылы жаңа эвфемизмдер жасалып, өте жиі қолданысқа түскен *challenged* сөзі болды. Мысалы, *an invalid* – мүгедек, *a physically challenged person* – физикалық қозғалысы қиындаған адам, *fat-tolлық*, *семіз*, *horizontally challenged* – артық салмақпен қиналатын адам, *orphan* – жетім, *parentally challenged* – ата-ана қарауынсыз қалған, *retarded* – ессіз, *stupid* –

ақымақ, *mentally challenged* – ойлау қабілеті қиындаған, *bad cook* – нашар аспазшы, *culinarily challenged* – кулинария саласында қабілетсіз. Саяси эвфемизмдер екі немесе көпмағыналы болғандықтан, аудармашы электорнды ресурстарды қолданып, сөздің дәл контекстуалды баламасын тауып қолдану керек болады.

5. Ауызша аудармадағы әдептілік туралы зерттеулерінде, К.М.Левитан және Е.В. Аликина бұл аспектіні «деонтологиялық» деген термин атауына ие болғанын атап көрсетеді. [13, 167-1716]. Егер сөйлеуші өз сөзінде дәрекілік немесе қателік жіберіп қойса, аудармашы ұрыс-керісті алдын- алу мақсатында оны өңдеп, нейтралды аударма жасайтын кезі болады. Келтірілген мысалдарда кәсіби аудармашы сөйлеушімен пауза арасында тіпті сөйлесуге құқы жоқ деп анықтап айтты. Ұлы Британияда патша отбасының аудармашысы И. Кириллованың айтуы бойынша, кәсіби аудармашы сөйлеушімен пауза арасында тіпті сөйлесуге құқы жоқ. К.В. Петренко мен А.П. Чужакиннің айтуы бойынша, егер бірінші тарап екінші тараптың намысына тиетіндей сөздер айтып жатса да, аудармашы аударуға тиісті. [14, 10—116]. Сондай-ақ Р.К. Миньяр-Белоручев зерттеуінде, егер аудармашы сөйлеушімен (дипломат болған жағдайда) сенімді қарым-қатынаста болған жағдайда немесе аудармашы сол сөйлеушінің жеке аудармашысы болып, екеуі бір-бірін ұзақ мерзім танитын болса ғана қателіктерді түзетуіне болатыны атап айтылған [15, 246].

Сонымен қатар, саяси дискурста жалқы есімді лексика өте кеңінен қолданылады, географиялық және тарихи-мәдени нысандар, жер-су аттарын дұрыс аудару маңыздылығына байланысты реалийлерді аудару мәселесі туындайды. Мұндай жағдайда аудармашы негізінен транскрипция, транслитерация, калькалау әдістерін пайдаланады. Мысалы, “*The Times*” – *Таймс*, “*Buckingham Palace*” – *Букингем сарайы*, “*White House*” – *Ақ Үй*. Ал кей жағдайларда аудармашыға екі түрлі әдіспен аударуға тура келеді: мысалы, *the Pentagon* – 1. *Пентагон*. 2. *АҚШ Қорғаныс Министрлігі* сынды транскрипциялау мен түсіндіру әдістерін қатар қолданып аудару керек болды. Мұның себебі рецепиентке толық түсінікті болуы - шарт. Егер адресат саясат мамандарынан немесе әскери адамдардан құралған болса, Пентагон сөзінің мағынасы әрине түсінікті. Егер де, адресаттың сыртқы саясаттан немесе әскери істен хабары шамалы болса, АҚШ Қорғаныс Министрлігі деп аудару абзал. Қай жағдайда да, мұнда аудармашының аялық білімінің маңыздылығын айтпай кете алмаймыз. Мұндай амалдар аударма барысында қолданыла бермейді, себебі, жер-су аттарына қатысты бұрыннан қалыптасқан аудару дәстүрін ұмытпауымыз қажет. Айта кетер жайт, *Ливан* – *Lebanon*, *Дамаск* – *Damascus*, *Ла-Мани бұғазы* – *the English Channel* сынды мысалдар негізіндегі түпнұсқадағы реалий мен баламаны нақты жіктеу керек.

Қазақ тілінде дәстүрлі қолданылатын жер-су аттары да бар: *Egypt*(ағылш.)– *Мысыр*(қаз.), арабша «*Misr*», «*Masr*» сөзінен қазақшаланған, *Volga* (ағылш.) – *Еділ* (қаз.), *Еуропа мен Азияға билік жүргізген Аттила*) есімімен байланыстырылады, *Rome*(ағылш.) – *Рим*(тарихи дәстүр бойынша – *Үрім*) (қаз.), төл дыбыстардың транслитерациялануынан пайда болған, *Moscow*(ағылш.)– *Мәскеу* (қаз.), төл дыбыстың транслитерациялануы.), *Great Britain*(ағылш.) – *Ұлы Британия* (қаз.), екі тіркесті сөздің бірінші бөлігінің тура аудармасы, яғни калькалануы және екінші бөлігінің трансформациялануы арқылы қалыптасқан бірліктер. [16, 139-140б]

Саяси мәтіндерде кездесетін географиялық атаулар, жоғарыда айтып кеткендей, белгілі бір ерекшеліктеріне сәйкес, лексикалық трансформацияларды қолдану арқылы аударылады. Аудару барысында берілген сөздер дыбыстық, артикуляциялық және қабылдаушы тілдің нормаларына сай диалектикалық заңдылықпен өзгерістерге ұшырайды. Мысалы, АҚШ-тағы *Texas*(ағылш.) штаты, қазақшаға *Texas* деп аударылады. Айтылуы бойынша, *Texas-Tэксас*(ағылш.), *Texas-Texas*(қаз.), яғни бұл тұста «х» әрпінің дыбысталуы екі тілде екі түрлі болғандықтан фонетикалық өзгеріске ұшырап отыр. Сондай-ақ, Рим қаласын кесіп өтетін Тибр өзенінің де аудармасын да айта кеткен жөн; *Tevere*(итал.)- *Tiber*(ағылш.)- *Tiberis*(лат.)- *Тибр*(қаз.), әр тілдің дыбыстық

ерекшеліктеріне байланысты фонетикалық өзгеріске ұшырау негізінде бір өзеннің төрт түрлі нұсқасын байқап отырмыз, яғни түпнұсқа сөздің аудармасы сол тілдің лингвомәдени ерекшеліктеріне байланысты морфологиялық өзгеріске де ұшырайды. Сонымен, саяси дискурстағы ақпаратты аударуда нақты балама беру жөн, яғни көпмағыналы сөздерді қолданбай, дәл берілуі керек. [17, 92-94б.] Бұл нәтижеге жетуде кәсіби аудармашалыр басты рөл атқарады, өйткені аяси аударма заманауи қоғамда бейбітшілік пен ынтымақтастық орнатуда маңызды орын алатыны сөзсіз.

ӘДЕБИЕТ

- [1]. Анисимова Е.Е. Лингвистика текста и межкультурная коммуникация (на материале креолизованных текстов). – М.: Academia, 2003. – 35-б.
- [2]. Попова Т.Г. Интеграция языка и культуры как культурологическая реальность в процессе перевода // Пространства и концептосферы языка: структура, дискурс, метатекст: Матер. 3-Международ. конф. по акт. проблемам теории языка и коммуникации. – М., 2009. – 361 б
- [3]. Чудинов А.П. Политическая лингвистика. - М, 2007 – 41 б.
- [4]. Чужакин А.П., Палажченко П. Р. Мир перевода, или Вечный поиск взаимопонимания. – М., 1999. – 44 б.
- [5]. Швейцер А.Д. Перевод и лингвистика – М, 1973 – 71б.
- [6]. Рум 1993: 149-150б; Robinson 2002: 6 б.
- [7]. Алексеева И. С. Текст и перевод. Вопросы теории. — М., 2008. - 56 б.
- [8]. Миньяр-Белоручев Р. К. Теория и методы перевода. — М., 1996. – 124 б.
- [9]. Виноградов В. С. Перевод: Общие и лексические вопросы. — М., 2004. – 161-182 б.
- [10]. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику. — М., 2007. – 155-156 б.
- [11]. Бродский М. Ю. Прецедентные феномены в переводе и при обучении переводу: постановка проблемы // Проблемы обучения переводу в языковом вузе. — М., 2005. 6—7 б.
- [12]. Тер-Минасова С. Г. Язык и межкультурная коммуникация. — М., 2000. – 216 б.
- [13]. Левитан К. М. Педагогическая деонтология. — Екатеринбург, 1999. – 167-171 б.
- [14]. Петренко К. В., Чужакин А. П. Мир перевода— 4. Top Translators Talk on Tape. Transcript to Audio Course. — М. 1999. – 10-11 б.
- [15]. Миньяр-Белоручев Р. К. Как стать переводчиком? — М., 1999. – 24 б.
- [16]. Алдашева А., Аударматану:(Лингвистикалық және лингвомәдени мәселелер) – Алматы: «Арда», 2006. – 139-140б.
- [17]. Жұмабекова А.Қ., Аударматанудың негіздері. – Астана : Ш.Шаяхметов атындағы тілдерді дамытудың республикалық үйлестіру – әдістемелік орталығы, 2015. – 92-94б.

ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА ПОЛИТИЧЕСКОГО ДИСКУРСА

Жампейіс Қ.М.¹

¹Кандидат филологических наук, ассоциированный профессор
заведующая кафедрой практики речи иностранных языков
Алматы, Казахстан
E-mail: aru_diya@mail.ru

Әбілда А.Д.²

²Магистр, преподаватель кафедры практики речи иностранных языков
КазУМОиМЯ им. Абылай хана,
Алматы, Казахстан
Email: abdilda.akerke@mail.ru

Аннотация. В данной статье рассматриваются роль политического дискурса и особенности перевода с английского на казахский язык. В первой части статьи приведены теоретические сведения многих исследователей, и автор делится своими мыслями по этому поводу. Во второй части статьи, основываясь на теоретических знаниях, автор проанализировал перевод отдельных слов и проанализировал их способы.

Ключевые слова: политика, политическая коммуникация, политический дискурс, лингвистика.

BASIC PECULIARITIES OF POLITICAL DISCOURSE TRANSLATION

K. Zhampeiis¹

¹Candidate of philological sciences, associate professor
Head of Chair of Speech practice of foreign languages
Ablai Khan KazUIRandWL,
Almaty, Kazakhstan
E-mail: aru_diya@mail.ru

A. Abilda²

²MA, teacher at Department of Speech practice of foreign languages
Ablai Khan KazUIRandWL,
Almaty, Kazakhstan
E-mail: abdilda.akerke@mail.ru

Abstract. This article discusses the role of political discourse and the features of translation from English into Kazakh. The first part of the article gives theoretical information of many researchers, and the author shares his thoughts on this subject. In the second part of the article, based on theoretical knowledge, the author analyzed the translation of individual words and analyzed their methods.

Keywords: policy, political communication, political discourse, linguistics.

АБЫЛАЙ ХАН АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ
УНИВЕРСИТЕТІ
ҚАЗАҚСТАН АУДАРМАШЫЛАРЫ ҚОРЫ

**ОРТАЛЫҚ-АЗИЯ
АУДАРМА ІСІ ЖУРНАЛЫ**

**ЦЕНТРАЛЬНО-АЗИАТСКИЙ ЖУРНАЛ
ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЯ**

**CENTRAL ASIAN JOURNAL OF
TRANSLATION STUDIES**

3(2) 2019

**ҚЫРКҮЙЕК - ҚАРАША 2019 Ж.
СЕНТЯБРЬ-НОЯБРЬ 2019 Г.
SEPTEMBER-NOVEMBER 2019**

Журнал 2018 жылдың қантар айынан шыға бастаған
Издается с января 2018 года
Published since January 2018

Жылына 4 рет шығады
Выходит 4 раза в год
Published quarterly